

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, organizační a obsahové vymezení

Předmět Výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět

v 6., 8., 9. ročníku – 2 hodiny týdně

v 7. ročníku – 1 hodina týdně

Výuka probíhá v učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, výstavy).

Formy a metody práce se volí podle charakteru učiva a cílů vzdělání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Předmět Výtvarná výchova

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání;
- rozvíjí tvořivý přístup k práci, vnímání, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity;
- umožňuje uplatňovat jedinečné pocity a prožitky;
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace;
- uplatňuje a rozvíjí vlastní vnímání, cítění, myšlení, představivost, fantazii a intuici;
- užívá různých uměleckých prostředků, včetně nejnovějších informačních a komunikativních technologií;
- podporuje utváření vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových, neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby;
- rozvíjí elementární zručnost a výtvarné technické dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Při výuce vede žáky k(e):

- zadávání jednotlivých úkolů tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívání kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Při výuce vede žáky k(e):

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- předkládání dostatků námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek

Kompetence komunikativní

Při výuce vede žáky k(e):

- poskytování dostatku prostoru pro vstřebávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky...)
- dohlížení na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů)

Kompetence sociální a personální

Při výuce vede žáky k(e):

- dodávání sebedůvěry žákům a pomáháním žákům v činnosti podle potřeby
- umožňování každému žákovi zažít úspěch
- zohledňování rozdílů v pracovním tempu jednotlivých žáků v průběhu výuky

Kompetence občanské

Při výuce vede žáky k(e):

- podporování občanského cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- chápání základních principů společenských norem a zákonů
- respektu a dodržování různých lidových tradic
- toleranci a respektu různých kultur

Kompetence pracovní

Při výuce vede žáky k(e):

- správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- dodržování dohodnuté kvality a postupů
- bezpečnosti během hodin VV

- šetření materiálu, úklidu, organizaci
- sebehodnocení

Kompetence digitální

Při výuce vede žáky k(e):

- užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- dodržování zásad kyberbezpečnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ROČNÍK			
Školní výstupy – žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky
vybírání, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	linie, tvary, objemy, barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření kresebné studie jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů	Hudební výchova Přírodopis	
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	vědomé vnímání a uplatnění podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) □ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	Hudební výchova	
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Pracovní činnosti - využití IT technologií	
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	Dějepis	
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	tvorba uměleckých děl se zaměřením na specifické účinky. prezentace děl a diskuze o záměrech a pocitech, které vyvolávají.	Fyzika	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Dějepis	

ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	Občanská nauka Český jazyk	
uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	vytvoření konkrétních projektů zaměřených na osobní vyjádření, kde žáci experimentují s různými prvky.	Přírodopis	

7. ROČNÍK			
Školní výstupy – žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky ☞
uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření kresebné studie jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů kresebné etudy, objem, tvar, linie – šrafování experimentální seskupování, zvětšování, zmenšování, vrstvení tvarů, linií v ploše i prostoru	Občanská výchova – rozvoj sebepoznání	
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace -odstín, tón, harmonie, kontrast	Český jazyk - sci-fi	
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	základy počítačové grafiky, využití AI, Kombinace kresby, malby a digitálních technologií pro tvorbu multimediálních děl. Experimentování s digitálními nástroji pro osobité vyjádření.	IT	
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace Záznam smyslových zážitků, emocí, myšlenek	Občanská výchova	
rozliší působení vizuálně	prostředky pro vyjádření emocí,	Dějepis	

obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Dějepis, Občanská výchova	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	Občanská výchova	
uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	kombinování tradičních a netradičních materiálů, kombinuje výtvarné techniky, pracuje v týmu		

8. ROČNÍK			
Školní výstupy – žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky ☞
vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	práce se základními výtvarnými prvky (barva, linie, tvar, textura, prostor) a jejich funkcemi. Zkoumání vztahů mezi prvky (kontrast, harmonie, rytmus, proporce) a jejich vlivu na kompozici.	Přírodopis, Fyzika	
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	pozorování reálného světa: studie přírody, předmětů, lidí, architektury. Kresba a malba podle skutečnosti, zachycení světla, stínů, tvarů a perspektivy.	Dějepis	
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	zkoumání změn a vztahů v přírodě, společnosti či osobních zážitcích. Vizuální zobrazení procesů, proměn a dynamických dějů (např. čas, pohyb, transformace). Seznámení se s postupy současného výtvarného umění, jako jsou konceptuální umění, instalace a performance.	Přírodopis	
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	výtvarné techniky a materiály (kresba, malba, grafika, sochařství, koláž, digitální umění). Rozpoznání charakteristických znaků jednotlivých technik a jejich možností pro umělecký projev. Využití kompozice, barevná harmonie, rytmus, textura a jejich využití při výtvarné tvorbě.	Hudební výchova	
rozlišuje působení vizuálně obrazného	základní prvky, které působí na	Fyzika	

vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	lidské smysly (barva, světlo, tvar, textura, kompozice). Jak jsou tyto prvky vnímány zrakem a jak ovlivňují naše smyslové vnímání. Vliv osobních prožitků, emocí, vzpomínek a kontextu na vnímání výtvarných děl. Jak mohou různé osoby vnímat stejný vizuální prvek rozdílně na základě svých individuálních zkušeností		
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	přehled o směrech ve výtvarném umění, kombinování výtvarných technik, tvorba a proměna vlastních děl děl výtvarného umění	Dějepis	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	význam a role vizuálního jazyka v umění a komunikaci. Rozpoznání základních prvků výtvarného projevu (barva, linie, tvar, prostor, textura, kompozice). Význam kontextu a kulturního pozadí při interpretaci vizuálního díla.	Dějepis	

9. ROČNÍK			
Školní výstupy – žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata	Poznámky ☞
vybírání, vytváření a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	linie, tvar, barva, textura, prostor, světlo a stín: jejich vlastnostmi a funkcí ve výtvarné tvorbě. vztahy mezi prvky: Kompozice, kontrast, harmonie, rytmus, proporce, rovnováha.	Fyzika, Přírodopis	
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	pozorování reality: Studie reálných objektů, krajiny, postav, architektury. kresba a malba podle skutečnosti: práce s tvary, světlem, stínem, perspektivou a barvami pro zachycení vizuálních vjemů. rychlé záznamy pozorovaných scén a situací.	Dějepis	
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	pozorování přírodních a společenských změn: Zkoumání a vizuální reprezentace proměn v přírodě, společnosti a kultuře (jako jsou roční období, růst, vývoj a interakce).. Vizuální záznam pohybu a změn: Používání technik, které umožňují zachytit dynamiku, časové plynutí a proměny ve vztazích mezi objekty.	Přírodopis, Zeměpis	
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných	tvorba děl založených na osobních zkušenostech a pocitech: Zaznamenávání vlastních zážitků, emocí a myšlenek prostřednictvím výtvarného projevu.	Český jazyk	

vyjádření	Používání symboliky a metafor: Vytváření symbolických prvků a obrazů, které komunikují hloubku myšlenek a pocitů		
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	osobní interpretace umění: individuální zkušenosti a pocity promítají do vnímání uměleckých děl. Vytváření uměleckých prací, které odrážejí osobní pocity a názory, a analýza, jak tyto práce ovlivňují diváky.	Občanská výchova	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	vymezení a důležitost interpretace uměleckých děl a jaký má význam. osobní a historické souvislosti: naše osobní prožitky a historické události formují naše vnímání a interpretaci uměleckých děl	Dějepis, Český jazyk	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	realizace projektů zaměřených na komunikaci: Tvorba uměleckých děl, která vyjadřují konkrétní myšlenky nebo témata relevantní pro sociální vztahy. prezentace projektů: Organizace a realizace výstavy nebo jiné formy prezentace, která ukáže, jak umění může ovlivnit sociální interakce.	Občanská výchova	

 **Poznámky:**

 **Poznámky:**